

Česká republika a mezinárodní organizace

Organizace spojených národů (OSN)

Zapojení České republiky do aktivit OSN se uskutečňuje rostoucí měrou prostřednictvím koordinačního mechanismu EU. Především pracovní skupina CONUN a dále pracovní skupiny CODUN, CONOP, COHOM, CODEV či COTER formulují stanoviska EU k těm otázkám týkajícím se OSN, v nichž se EU koordinuje, která jsou následně předsednickou zemí prezentována na jednotlivých fórech této organizace. ČR vystupuje samostatně v otázkách bez společné pozice EU.

Hlavní orgány OSN

61. zasedání Valného shromáždění OSN

V první polovině roku 2007 za předsednictví velvyslankyně Hava Rashed Al-Khalifa z Bahrajnu pokračovalo 61. zasedání Valného shromáždění (VS) OSN. Mezi hlavní témata této části VS OSN bylo zařazeno zejména naplňování závazků přijatých v Závěrečném dokumentu Summitu OSN 2005 v oblasti reformy OSN (zefektivnění managementu a chodu organizace a revize dříve přijatých mandátů). V jarní části 61. VS OSN se dále uskutečnila celá řada konferencí v oblasti ekonomického a sociálního rozvoje. Svou činnost zintenzivnily i nově vytvořené instituce Komise pro budování míru (PBC) a Rady pro lidská práva (HRC).

62. zasedání Valného shromáždění OSN

Ve dnech 18. 9. - 21. 12. 2007 proběhla v New Yorku hlavní (podzimní) část 62. Valného shromáždění OSN. Předsedou 62. VS OSN byl zvolen bývalý makedonský ministr zahraničních věcí S. Kerim. Hlavními událostmi z pohledu České republiky byly (1) volba nestálých členů Rady bezpečnosti OSN, (2) Setkání na vysoké úrovni ke klimatickým změnám, pořádané generálním tajemníkem OSN, a (3) úvodní všeobecná rozprava Valného shromáždění. Všechny tři události byly spojeny s účastí nejvyšších politických představitelů ČR v New Yorku. Dalšími hlavními tématy programu podzimní části 62. VS OSN byly změna globálního klimatu, mezikulturní a náboženský dialog, boj

s chudobou a tzv. rozvojové cíle tisíciletí, odzbrojení a mezinárodní bezpečnost, boj proti terorismu, lidská práva a zefektivnění práce OSN, včetně dopadů na jeho rozpočet.

Delegaci České republiky na 62. VS OSN v New Yorku vedl prezident republiky V. Klaus, doprovázený ministrem zahraničních věcí K. Schwarzenbergem.

V předvečer zahájení Všeobecné rozpravy 62. VS OSN dne 24. 9. 2007 se v New Yorku z iniciativy generálního tajemníka OSN Ban Ki-moona uskutečnilo jednodenní Setkání na vysoké úrovni ke klimatickým změnám. Setkání se zúčastnili představitelé 151 zemí, včetně 71 hlav států a předsedů vlád. Za ČR se summitu zúčastnil prezident republiky V. Klaus.

V rámci summitu proběhla debata, která byla rozdělena do čtyř paralelně probíhajících tématických panelů: (1) *Adaptation* o potřebě adaptace na změny klimatu, kde také v panelové diskusi vystoupil prezident republiky V. Klaus, (2) *Mitigation* o nutnosti omezování emisí, (3) *Technology* o potřebě rozvoje a šíření technologií a (4) *Financing* o možných zdrojích a způsobech financování ekologických opatření. Záměrem generálního tajemníka bylo vytvořit potřebný politický moment pro konferenci UNFCCC (*United Nations Frame Convention on Climate Change* – Rámcová konvence OSN ke klimatickým změnám) konanou ve dnech 3. – 14. 12. 2007 na indonéském ostrově Bali. Zřetelný signál vyslalo i konsenzuální schválení rezoluce o ochraně globálního klimatu “*Protection of global climate for present and future generations of mankind*”.

Všeobecná rozprava 62. VS OSN proběhla ve dnech 25. 9. – 3. 10. 2007. Rozpravu svými projevy zahájili generální tajemník OSN Ban Ki-moon a předseda Valného shromáždění OSN S. Kerim. Zúčastnili se jí vysocí představitelé 192 členských zemí OSN. Projev za ČR přednesl prezident republiky V. Klaus.

Ve svých vystoupeních představitelé členských zemí OSN obrátili pozornost na globální problémy i na specifické problémy jednotlivých zemí. Mnoho řečníků se vyslovalo k řešení krizí v problematických regionech, převážně v Darfúru, na Blízkém východě, v Iráku a Afghánistánu, a k boji proti terorismu. Velká pozornost byla věnována řešení problémů změn klimatu, zejména jejich vztahu k rozvojovým cílům tisíciletí a obecně k problematice rozvoje, potlačování chudoby a boji proti nakažlivým chorobám. Byla vyslovena podpora multilateralismu a potvrzena role OSN při řešení celosvětových problémů. Bylo doporučeno pokračovat v reformním úsilí OSN.

Z iniciativy předsedy VS OSN se ve dnech 4. – 5. 10. 2007 uskutečnil „Dialog na vysoké úrovni k porozumění mezi náboženstvími a kulturami a spolupráce pro mír“. Dialog byl svolán s cílem posílit iniciativy vyzývající členské státy OSN a občanskou společnost k podporování aktivit posilujících toleranci a úctu k jiným náboženstvím, kulturám a jazykům. V rámci Dialogu vystoupilo více než 70 ministrů a diplomatů, občanských aktivistů ze členských zemí OSN. Dialogu se zúčastnila náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasová, která se projevem za ČR zapojila do rozpravy. Paralelně k rozpravě probíhaly dvě neformální panelové diskuse s předními akademiky a náboženskými představiteli.

V rámci voleb do RB OSN na 62. VS OSN dne 16.10.2007 se ČR ucházela o místo nestálého člena na dvouleté období 2008-2009. Protikandidátem ČR ve východoevropské regionální skupině (VERS) bylo Chorvatsko. Na základě výsledků především druhého kola voleb delegace ČR rozhodla o stažení své kandidatury, a tím ve třetím kole umožnila zvolení Chorvatska. Dalšími nestálými členy RB OSN byly zvoleny Kostarika, Vietnam, Burkina Faso a Libye.

Plénium 62.VS OSN dne 22. 12. 2007 přijalo rezoluci, kterou byl schválen rozpočet ve výši 4,172 mld. USD na období 2008 – 2009, což představuje mírný pokles oproti minulému dvouletí. Evropské unii se, a to i zásluhou angažovanosti ČR, podařilo prosadit snížení některých rozpočtových výdajů. Rozpočet byl na rozdíl od předchozích let, kdy byl přijímán konsenzuálně, schválen až po hlasování, kde USA jako jediná země hlasovaly proti. Svůj postoj zdůvodnily potřebou hodnotit rozpočet v jeho celistvosti, což u předloženého návrhu nebylo možné.

Zasedání na vysoké úrovni k připomenutí závěrů 27. zvláštního zasedání VS k dětem

Toto zasedání 62. VS proběhlo v New Yorku ve dnech 11.-13.12.2007, ČR na něm byla zastoupena delegací, vedenou náměstkyní ministryně vlády pro lidská práva a národnostní menšiny a složenou ze zástupkyň Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Stálé mise ČR při OSN v New Yorku. Náměstkyně přednesla projev informující o naplňování závěrů 27. ZS VS v ČR. Delegace se zúčastnila také panelových diskusí, doplňujících akcí a především vyjednávání o deklaraci přijaté na závěr jednání, která potvrzuje politickou podporu závěrům 27. ZS VS a doporučení zprávy GT „*World Fit for Children*“.

Rada bezpečnosti OSN

Rada bezpečnosti OSN (dále jen RB) v roce 2007 přijala 56 rezolucí a vydala 47 předsednických prohlášení. Kromě prodloužení mandátu probíhajících mírových operací a problematiky Blízkého východu se RB zabývala politikou vůči KLDR a Íránu, dále především zhoršující se bezpečnostní a humanitární situací v Dárfúru/Súdánu a Somálsku, situací v Afghánistánu a ustavením zvláštního tribunálu v souvislosti s atentátem na bývalého libanonského předsedu vlády R. Harírího. Jednou z nejcitlivějších politických otázek projednávaných v RB v roce 2007 však byla otázka statusu Kosova, kde se v průběhu roku 2007 nepodařilo dosáhnout konsenzu mezi členskými zeměmi RB, a to zejména z důvodu neústupné pozice Ruské federace.

Již pravidelnými body programu RB se i během roku 2007 staly také tematické debaty, které poskytují možnost diskuse k tématům souvisejícím s problematikou příčin a důsledků ozbrojených konfliktů, včetně dopadů na některé sociální skupiny, jako jsou ženy a děti, bojem proti terorismu, reformou bezpečnostního sektoru, nešířením zbraní hromadného ničení a kontrolou nežádoucího hromadění ručních a lehkých zbraní. Nově se v rámci tematických debat v RB v roce 2007 objevilo téma klimatických změn.

Hospodářská a sociální rada OSN

Ve dnech 2. – 27. 7. 2007 se v Ženevě uskutečnilo substantivní zasedání Hospodářské a sociální rady OSN (HSR), v jehož rámci proběhly následující segmenty: segment na vysoké úrovni (HLS), koordinační segment, segment operačních aktivit, segment humanitárních záležitostí a všeobecný segment. Delegaci České republiky, která je v období 2006 – 2008 členem HSR, vedl velvyslanec T. Husák, stálý představitel ČR při Úřadovně OSN v Ženevě.

V rámci HLS proběhla diskuse na vysoké politické úrovni k současným trendům vývoje ekonomiky a mezinárodní hospodářské spolupráce za účasti vedoucích představitelů orgánů a organizací systému OSN, brettonwoodských institucí a Světové obchodní organizace, kteří prezentovali své analýzy stavu a projekce vývoje světové ekonomiky. Dalším bodem na programu jednání HLS bylo tzv. roční ministerské posuzování problematiky boje proti hladu a chudobě (*Annual Ministerial Review*), jehož základ tvořily „národní dobrovolné prezentace“ zainteresovaných rozvojových zemí. Závěr jednání HLS byl věnován slavnostnímu oficiálnímu vyhlášení, resp. založení Rozvojového kooperačního fóra (DCF), které by mělo napomoci lepšímu chápání konceptuálního rámce skutečně efektivní

rozvojové pomoci poskytované/přijímané na co nejširší multilaterální bázi, tedy harmonizované a jsoucí plně v souladu s duchem Pařížské deklarace a konsenzu z Monterrey.

Mezinárodní konference OSN

Světový summit o informační společnosti (WSIS) / ITU

V roce 2007 se ČR podílela na aktivitách probíhajících v rámci tzv. post-WSIS období, tj. procesu, který navázal na II. fázi Světového summitu o informační společnosti/WSIS II (Tunis, 16. -18. 11. 2005) a probíhá podle Akčního plánu na léta 2005 - 2015. Těžiště aktivit spočívalo na ministerstvu informatiky, po jeho rozpuštění na ministerstvu vnitra, a to ve spolupráci s ministerstvem zahraničních věcí. Cílem post-WSIS období je zajistit implementaci závěrů obou fází WSIS a pokračování procesu podporujícího vytváření globální informační společnosti pro všechny, zaměřené na člověka a jeho všestranný rozvoj. ČR se opět zúčastnila Fóra pro správu internetu, jehož druhé zasedání se uskutečnilo 12. - 15. 11. 2007 v Rio de Janeiru. ČR v roce 2007 potvrdila svůj dřívější kladný postoj k vizi globální informační společnosti a rovněž připravenost podílet se na řešení problematiky „*digital divide*“ v Africe tím, že ve spolupráci s Mezinárodní telekomunikační unií (ITU) a nizozemským partnerem realizovala další projekt zaměřený na zvýšení počítačové a internetové gramotnosti, tentokrát poprvé v Ugandě.

Konference smluvních stran Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech (POPs)

Ve dnech 30. 4. - 4. 5. 2007 se v Dakaru konala 3. konference smluvních stran Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech. Vládní delegaci České republiky vedl náměstek ministra životního prostředí K. Bláha. Konference schválila pokračování činnosti Výboru pro hodnocení perzistentních polutantů ve stávajícím složení. Zástupci české delegace informovali účastníky konference o stavu přípravy Národního implementačního plánu v ČR.

Zasedání smluvních stran Montrealského protokolu o látkách, které poškozují ozónovou vrstvu

Ve dnech 17. 9. - 21. 9. 2007 se v Montrealu konalo 19. zasedání smluvních stran Montrealského protokolu, které přijalo rozhodnutí o konečných výjimkách pro hospodářsky

vyspělé státy pro případy kritického použití methylbromidu. Delegaci České republiky vedl ředitel odboru ministerstva životního prostředí J. Hlaváček. Česká republika byla na zasedání opětovně zvolena do výkonného výboru Mnohostranného fondu pro plnění Montrealského protokolu na rok 2007.

Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (CITES)

Ve dnech 3. - 15. 6. 2007 se v Haagu uskutečnilo 14. zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin/CITES, které projednalo nutnost postavit mezinárodní obchod s volně žijícími živočichy pod kontrolu všech zemí světa. ČR byla zastoupena náměstkem ministra životního prostředí F. Pojerem.

Konference smluvních stran Rámcové úmluvy o změnách klimatu (UNFCCC) a zasedání smluvních stran Kjótského protokolu (KP)

Ve dnech 4. - 15. 12. 2007 se na Bali konala 13. konference smluvních stran Rámcové úmluvy o změnách klimatu a zároveň 3. zasedání smluvních stran Kjótského protokolu, který vstoupil v platnost 16. 2. 2005 po ratifikaci Ruskou federací. Rámcová úmluva i její následný Kjótský protokol jsou dvěma nejdůležitějšími dokumenty z hlediska ochrany změny klimatu, neboť jsou právním podkladem pro snížení emisí skleníkových plynů na úroveň, která by nebyla nebezpečná z hlediska vzájemné interakce s klimatickým systémem Země pro další vývoj planety. Jedním ze stěžejních témat jednání proto byla diskuse o dalším postupu v procesu snižování emisí skleníkových plynů po roce 2012. Vedoucí české delegace, místopředseda vlády a ministr životního prostředí M. Bursík, se ve svém projevu věnoval plnění národního závazku v rámci Kjótského protokolu. Závěry jednání v České republice rozpracuje mezirezortní komise ke změně klimatu.

Úmluva OSN o boji proti desertifikaci

Ve dnech 26. – 30. 11. 2007 se v New Yorku konalo 1. mimořádné zasedání konference smluvních stran Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci. Delegaci ČR vedl ředitel odboru ministerstva životního prostředí J. Hlaváček.

Odborné organizace systému OSN

Organizace OSN pro průmyslový rozvoj (UNIDO)

UNIDO je specializovanou organizací OSN se zaměřením na pomoc rozvojovým zemím a zemím s přechodovou ekonomikou v oblastech průmyslu, environmentálních technologií, energetiky a zemědělství. UNIDO pomáhá těmto zemím při budování exportních kapacit a příznivého investičního klimatu a při jejich integraci do světové ekonomiky.

Rok 2007 byl rokem konání prosincové Generální konference, které se zúčastnila delegace ČR vedená I. Počuchem, vedoucím Stálé mise ČR při OSN ve Vídni. Jednání Generální konference předcházela v květnu a červnu zasedání Programového a rozpočtového výboru a Rady pro průmyslový rozvoj, jíž je ČR členem.

Dobrovolný příspěvek ČR do IDF (*Industrial Development Fund*) představoval 2,5 mil. Kč. České instituce se podílely na realizaci projektů čistší produkce, výcvikového kurzu v oblasti predikce technologického vývoje a Technologického summitu o vodohospodářství v Budapešti.

Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství (FAO)

Česká republika si v roce 2007 udržela pozici nejvýznamnějšího donora mezi novými členy Evropské unie v rámci FAO. ČR byla v roce 2007 zastoupena ve Výboru FAO pro ústavně-právní záležitosti (2005 – 2007).

Nejvýznamnější akcí roku 2007 bylo konání 34. zasedání konference FAO (17. – 24. 11. 2007), tj. nejvyššího řídicího a kontrolního orgánu této mezinárodní organizace, který se schází pravidelně v intervalu dvou let. Delegaci ČR vedl I. Hlaváč, 1. náměstek ministra zemědělství a předseda Českého výboru pro spolupráci s FAO. Konference přijala rozhodnutí o zahájení fundamentální reformy FAO, která by měla vyústit v transformaci organizace, jež je schopna reagovat na potřeby a očekávání členských států v 21. století.

Dobrovolné příspěvky z kapitoly rozvojové spolupráce Ministerstva zemědělství byly opětovně alokovány prostřednictvím společného svěřeneckého fondu; v roce 2007 to bylo 10,75 mil. Kč na krytí nákladů projektů rozvojové spolupráce - výcvikové kurzy a semináře FAO pořádané v ČR pro experty ze zemí východní Evropy, společný lesnický projekt

ČR/FAO v Mali a příspěvek do fondu pro národní lesnické programy, který umožnil ČR vstoupit do řídicího výboru „FAO/NFP Facility“.

V roce 2007 se zachoval počet českých expertů, kteří působí v ústředí FAO na pozici odborných pracovníků; v současné době tak pracují ve FAO Řím tři odborníci z ČR.

Světová zdravotnická organizace (WHO)

V Ženevě se ve dnech 14. – 23. 5. 2007 konalo 60. zasedání Světového zdravotnického shromáždění, jehož se zúčastnila delegace České republiky, kterou ve M. Vít, náměstek ministra zdravotnictví a hlavní hygienik ČR.

60. Světové zdravotnické shromáždění se věnovalo otázkám mezinárodní zdravotní bezpečnosti v souvislosti se vstupem revidovaných Mezinárodních zdravotnických předpisů v platnost. Během zasedání bylo přijato celkem třicet rezolucí týkajících se vymýcení poliomyelitidy a neštovic, boje proti malárii a TBC, připravenosti na chřipkovou pandemii, integrace genderových analýz a jiných souvisejících témat. V závěru Světové zdravotnické shromáždění přijalo Střednědobý strategický program práce na léta 2008 – 2009.

Mezinárodní organizace práce (ILO)

Ve dnech 30. 5. -15. 6. 2007 se v Ženevě konalo 96. zasedání Mezinárodní konference práce, která je nejvyšším orgánem ILO. Prezidentem konference měl být na základě principu rotace mezi regiony zvolen zástupce Afriky. Protože však nebyla předložena společná kandidatura africké skupiny, byl prezidentem zvolen náměstek ministra práce a sociálních věcí Albánie K. Sulka. Hlavními tématy jednání byly zpráva generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce (MÚP) o implementaci programu MÚP za období 2006-7 s příloženým dokumentem o situaci pracovníků na okupovaných arabských územích, tzv. „Globální zpráva k Deklaraci ILO o základních principech a právech při práci za rok 2007“, zaměřená na problematiku diskriminace ve světě práce, a zpráva generálního ředitele MÚP nazvaná „Důstojná práce pro udržitelný rozvoj“. Jako nové instrumenty byly přijaty Úmluva a Doporučení o práci v rybolovném odvětví.

Na samostatném zasedání Výboru pro provádění úmluv a doporučení ILO bylo projednáváno porušování úmluvy č. 29 o nucené práci v Myanmaru/Barmě. Výbor pro posílení kapacity ILO v podpoře úsilí jejích členů k dosažení cílů organizace v kontextu

globalizace mj. zdůraznil význam periodických evaluací programovacího cyklu aktivit, větší míru soustředěnosti na plnění strategických cílů Agendy důstojné práce a na partnerství s klíčovými subjekty systému OSN. Výbor pro podporu udržitelného podnikání vyzdvihl úlohu soukromého sektoru v hospodářském a sociálním rozvoji a možnosti přispění ILO k podpoře důstojné práce prostřednictvím rozvoje udržitelného podnikání. ČR se aktivně podílela na práci všech výborů i pléna této konference.

V roce 2007 se ČR rovněž zúčastnila obou řádných zasedání Správní rady, jarního i podzimního, a to jako její zastupující člen. Aktivně se zapojovala i do práce neformálního prestižního technicko-diskusního uskupení Industrialized Market Economy Countries (IMEC).

Světová meteorologická organizace (WMO)

Ve dnech 7. – 25. 5. 2007 se v Ženevě konal 15. kongres Světové meteorologické organizace (WMO). Kongresu se zúčastnilo více než 1000 delegátů reprezentujících 188 členských zemí WMO a dalších 36 mezinárodních organizací. Delegaci ČR vedl ředitel Českého meteorologického ústavu I. Obrusník. Kongres zhodnotil uplynulé čtyřleté období činnosti WMO, zvolil nové hlavní funkcionáře a schválil plán práce na další čtyři roky.

Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)

V roce 2007 se v Montrealu uskutečnilo 36. zasedání Shromáždění ICAO, které zvolilo 36 států do Rady ICAO na období 2007–2010 a potvrdilo na další období stávajícího prezidenta Rady ICAO R. K. Gonzáleze. Delegaci ČR na 36. zasedání Rady ICAO vedl náměstek ministra dopravy I. Vykydal.

V centru pozornosti Rady a celé ICAO stály i v roce 2007 bezpečnost civilního letectví (*safety*) a jeho ochrana před protiprávními činy (*security*). Již osvědčeným nástrojem jsou přítom audity implementace příslušných technických příloh Chicagské úmluvy.

V rámci Programu celosvětového bezpečnostního kontrolního auditu ICAO (*Universal Safety Oversight Audit Programme*) bylo s kladným výsledkem podrobně zkoumáno i české civilní letectví.

Česká republika sice není voleným členem Rady, své zájmy ve vztahu k ní hájí prostřednictvím zástupce tzv. Středoevropské rotační skupiny pro účely voleb do Rady ICAO (CERG - ČR, Maďarsko, Slovensko, Slovinsko, Rumunsko), kterým je v tomto volebním období rumunský stálý představitel. Význam podobných uskupení v ICAO roste, neboť při absenci geografických kvót, resp. geografických skupin je vzhledem k rostoucímu zájmu o členství v Radě stále obtížnější při volbách do ní uspět.

Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO)

Světová organizace cestovního ruchu vyvíjí široké aktivity ve všech oblastech cestovního ruchu a především se zaměřuje na posilování mezinárodní spolupráce v oblastech marketingu, rozvoje nových forem cestovního ruchu (eko- a agroturistika), prosazování ekologicky a sociálně udržitelného charakteru rozvoje cestovního ruchu a standardizace zařízení a služeb cestovního ruchu, které mají pro Českou republiku velký význam vzhledem k roli cestovního ruchu v českém hospodářství. Česká republika využívá zejména analytických a prognostických informací poskytovaných UNWTO pro tvorbu příslušných politik.

Ve dnech 23. 11. - 29. 11. 2007 se v Cartagena de Indias (Kolumbie) uskutečnilo XVII. Valné shromáždění Světové organizace cestovního ruchu UNWTO. Klíčová témata programu zasedání byla: klimatické změny, nové turistické trendy a celkové vyhlídky turistického ruchu v příštích letech.

Česká republika úspěšně kandidovala na členství ve Výboru pro statistiku a makroekonomické analýzy v cestovním ruchu na období 2008 – 2011. Hlavními úkoly tohoto výboru jsou: umožnění mezinárodní srovnatelnosti statistiky cestovního ruchu, zajištění dostatečného množství věrohodných údajů o aktivitách cestovního ruchu a průmyslu zboží a služeb, ochrana legitimacy a věrohodnosti Národních satelitních účtů (TSA), podpora makroekonomické analýzy cestovního ruchu a významu sestavování politik a strategií, nastavení a propagace mezinárodních statistických standardů cestovního ruchu, účast na revizi jiných mezinárodních standardů, shromažďování a publikace statistik a zabezpečení mezinárodní srovnatelnosti statistiky cestovního ruchu.

Mezinárodní námořní organizace (IMO)

Mimořádnou pozornost plnění norem IMO věnuje Evropská unie; též její vnitrozemské státy bez vlastního námořního loďstva musí mít transponovány veškerou legislativu vyplývající z členství v IMO a z existujících právních instrumentů se vztahem k námořní plavbě.

V současné době sdružuje IMO 167 členských a tři přidružené státy. Ve dnech 19. - 30. 11. 2007 se v Londýně uskutečnilo 25. Shromáždění IMO, které zvolilo 47 států do Rady IMO, což je nejvyšší výkonný orgán IMO. Shromáždění se zúčastnila delegace ČR v čele s velvyslancem J. Winklerem.

Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO)

Ve dnech 16. 10. – 3. 11. 2007 se v Paříži konalo 34. zasedání Generální konference, nejvyššího orgánu UNESCO. Konference je vyvrcholením pravidelného dvouletého programového cyklu organizace. Delegace ČR, vedená ministrem kultury V. Jehličkou, byla složena ze zástupců ministerstva zahraničních věcí, ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstva kultury, ministerstva vnitra, ministerstva životního prostředí a Akademie věd. Díky tomu, že ČR zastávala funkci jedné z místopředsednických zemí Konference, mohla i významně ovlivňovat její průběh a přispět ke konsenzuálnímu přijetí dokumentů, jako byla např. citlivá otázka rezoluce o připomenutí hladomoru na Ukrajině ve 30. letech 20. stol. Delegace ČR podpořila přijetí nové Střednědobé strategie organizace na léta 2008-13 i jejího Programu a rozpočtu na léta 2008-9. Oba dokumenty zakotvují zřetelněji koncentraci na prioritní úkoly v každém z programových sektorů, zajišťují pokračování reformy Sekretariátu a posilují využití nástrojů na hodnocení efektivity programů.

V průběhu roku se uskutečnila dvě substantivní zasedání (176. a 177.) Výkonné rady, zaměřená na přípravu Konference. Aktivní účast ČR i na těchto zasedáních umožnilo členství ČR ve Výkonné radě (2003–7), umocněné místopředsednickým postem ve druhé polovině uvedeného období. Po skončení členství ve Výkonné radě bude ČR zastoupena v šesti subsidiárních orgánech; do čtyř z nich byla zvolena na Konferenci.

Mezi přijatými 67 kulturními výročími UNESCO na období 2008-9 figurují tři česká – J. Hlávka, B. Martinů a J. Low ben Bezalel. V rámci Úmluvy o světovém dědictví UNESCO figuruje na prestižním seznamu kulturního dědictví již dvanáct českých zápisů; další

nominace jsou v různých fázích přípravy a projednávání. V roce 2007 se dostalo ocenění UNESCO i filmovému festivalu „Jeden svět“, zaměřenému na podporu lidských práv.

Česká republika poskytla v roce 2007 opětovně v rámci své rozvojové spolupráce dobrovolný finanční příspěvek ve výši celkem 5 mil. Kč ve prospěch projektů UNESCO v rozvojových zemích, včetně projektů zaměřených na poválečnou rekonstrukci v sektorech kultury a školství, a to zejména v Iráku a Afghánistánu.

Česká komise pro UNESCO, jejíž složení bylo v průběhu roku obměněno díky uplynutí mandátu většiny členů, se stala spolupořadatelem řady vzdělávacích a kulturních akcí, zejména v rámci probíhajícího Desetiletí OSN pro výchovu k udržitelnému rozvoji a přípravy Mezinárodního roku planety Země.

Sekretariát České komise pro UNESCO rovněž koordinuje spolupráci s českou sítí přidružených škol UNESCO, jejíž činnosti se účastní pět desítek základních a středních škol. Jejich vzdělávací aktivity propagující myšlenky UNESCO se zaměřují zejména na podporu lidských práv, výchovu k udržitelnému rozvoji, spolupráci se školami v dalších zemích formou účasti v soutěžích a na přehlídkách i na spolupráci s partnery v ČR. Každoroční „Týden škol UNESCO“ byl na jaře 2007 věnován tématu „Moc a nemoc médií“, zahrnujícímu různé aspekty přístupu k informacím a jejich vlivu. Sekretariát Komise opět spoluorganizoval podzimní Výroční setkání přidružených škol UNESCO, tentokrát v listopadu 2007 v Příbrami.

K významným projektům ve spolupráci se Sekretariátem Komise a s finanční participací z rozpočtu UNESCO náležela v závěru roku 2007 „Konference mládeže o udržitelném rozvoji“, pořádaná Klubem ekologické výchovy, který dlouhodobě náleží k nejvýznamnějším nevládním partnerům Komise.

Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO)

Rok 2007 ve WIPO byl poznamenán poměrně dramatickými událostmi kolem osoby generálního ředitele WIPO a nepřijetím rozpočtu na období 2008-2009. Za jeden z mála úspěchů lze označit dosažení dohody na tzv. rozvojové agendě. Naopak se nepodařilo dosáhnout dohody na svolání diplomatické konference ke sjednání smlouvy na ochranu práv vysílatelů.

Česká republika byla Valným shromážděním znovuzvolena členem Programového a rozpočtového výboru na další období 2007–2009. Programový rozpočtový výbor se zabýval především zprávou o plnění programu za rok 2006, revidovaným rozpočtem na dvouletku 2006-2007 a návrhem programu a rozpočtu na dvouletku 2008-2009. Diskusi poněkud komplikovaly návrhy na snížení poplatků PCT (Smlouvy o patentové spolupráci) a také možnosti využití dostupných rezerv. Dále Programový a rozpočtový výbor projednal zprávu o postupu projektu výstavby nové budovy, která by měla být zahájena v únoru 2008 a ukončena do konce dubna 2010. ČR byla Valným shromážděním znovuzvolena členem Programového a rozpočtového výboru na další období 2007–2009.

Ve dnech 24. 9. - 3. 10. 2007 se v Ženevě konalo 43. zasedání Řídících orgánů WIPO. Celý průběh zasedání byl poznamenán situací kolem generálního ředitele WIPO a zprávy interního auditora zabývající se užíváním různých dat narození generálním ředitelem K. Idrisem. Poprvé v historii WIPO se konalo hlasování o programu a rozpočtu. Jelikož nebyla získána potřebná dvoutřetinová většina, členské státy WIPO neschválily program a rozpočet na období 2008-2009 a revidovaný program a rozpočet na období 2006-2007. Proti byly vyspělé země, které argumentovaly, že nelze přistoupit k přijetí předložených návrhů, dokud nebudou uzavřeny body programu týkající se snížení poplatků PCT a zprávy interního auditora.

Během roku 2007 pokračovala činnost stálých výborů (pro autorské právo a práva související; pro právo týkající se ochranných známek, průmyslových vzorů a zeměpisných označení), Mezivládního výboru pro duševní vlastnictví a genetické zdroje, tradiční znalosti a folklor, Prozatímního výboru pro rozvojovou agendu, Poradního výboru pro vymáhání práv k duševnímu vlastnictví a dalších expertních orgánů WIPO.

Stálý výbor pro právo autorské a práva související (SCCR) uskutečnil dvě zvláštní zasedání za účelem přípravy návrhu smlouvy na ochranu práv vysílatelů jako podklad pro případné svolání diplomatické konference. Vzhledem k přetrvávajícím velkým rozdílům v postojích členských zemí však nakonec bylo rozhodnuto ponechat problematiku na programu řádných zasedání SCCR s tím, že teprve pro dosažení dohody o cíli, rozsahu a předmětu ochrany bude možné rozhodnout o případném svolání diplomatické konference.

Prozatímní výbor pro rozvojovou agendu (PCDA) na svých dvou zasedáních během prvního pololetí 2007 dospěl k dohodě na 45 návrzích předložených v rámci rozvojové

agendy. Předseda PCDA následně vedl konzultace, na jejichž základě Valné shromáždění přijalo doporučení k okamžité implementaci 19 vybraných návrhů. Valné shromáždění také schválilo návrh PCDA na zřízení Výboru pro rozvoj a duševní vlastnictví, který by měl vypracovat pracovní program pro implementaci přijatých doporučení, monitorovat, vyhodnocovat, diskutovat a podávat zprávy o implementaci všech doporučení a diskutovat další otázky související s duševním vlastnictvím a rozvojem.

Programy, fondy a další specializované orgány OSN

Program OSN pro rozvoj (UNDP) a Populační fond OSN (UNFPA)

Program OSN pro rozvoj (*United Nations Development Programme - UNDP*) je hlavním orgánem OSN pro koordinaci rozvojové činnosti. Má globální dosah a ročně spravuje finanční zdroje v hodnotě 10 mld. USD, což z něj činí největšího poskytovatele grantové pomoci v rámci systému OSN.

Prostřednictvím UNDP poskytuje ČR nejvíce finančních prostředků do rozvojového systému OSN. Díky příspěvku do tzv. svěřeneckého fondu (19 mil. Kč) se do projektů a programů UNDP mohli zapojit čeští experti z oblastí ochrany životního prostředí, efektivního využívání energií a ekonomické transformace, zdravotnický personál (zejména v oblasti boje proti HIV/AIDS) a odborníci na malé a střední podnikání či nakládání s odpady a vodními zdroji. Česká expertiza byla v roce 2007 tímto způsobem zapojena v Turkmenistánu, Arménii, Gruzii, Bělorusku, Moldavsku, Uzbekistánu, Srbsku, Makedonii, Černé Hoře, Bosně a Hercegovině, Kosovu, Albánii a na Ukrajině.

Naše členství ve výkonné radě Programu OSN pro rozvoj (UNDP) a Populačního fondu OSN (UNFPA) vypršelo k 31. 12. 2004, nadále se tedy ČR účastnila jednání výkonné rady jako pozorovatel. Výkonná rada UNDP/UNFPA měla v roce 2007, jako obvykle, dvě řádná zasedání (23. – 26. 1. a 11. - 15. 9.), která se uskutečnila v New Yorku.

Konference OSN pro obchod a rozvoj (UNCTAD)

V roce 2007 byla činnost UNCTAD do značné míry poznamenána přípravami na XII. zasedání Konference OSN pro obchod a rozvoj (UNCTAD XII), které se uskuteční v dubnu 2008 v ghanské Akkře. V rámci běžných aktivit pak byla pozornost soustředěna na

implementaci závěrů *Mid-Term Review* z předchozího roku. Pokračovaly také konzultace k doporučením Panelu eminentních osob, který byl ustaven v roce 2005 generálním tajemníkem (SG) UNCTAD s účelem přezkoumat možnosti zefektivnění fungování UNCTAD a posílení role a dopadu UNCTAD v oblasti rozvoje.

V roce 2007 proběhla dvě výkonná a jedno řádné zasedání Rady pro obchod a rozvoj (TDB).

Ve dnech 18. - 20. 4. 2007 se uskutečnilo 41. výkonné zasedání TDB, na kterém Rada schválila zprávy ze zasedání všech tří Komisí (tj. pro obchod, pro investice a pro podnikání), zprávu Pracovní skupiny pro střednědobý plán a rozpočet a témata expertních zasedání. Dále Rada odsouhlasila předložený návrh témat pro UNCTAD XII a další postup ohledně doporučení Panelu eminentních osob.

Dne 27. 6. 2007 se konalo 42. výkonné zasedání TDB věnované aktivitám UNCTAD ve prospěch Afriky. Diskuse probíhala na základě zprávy sekretariátu. Pro EU je Afrika vedle problematiky nejméně rozvinutých zemí jednou z priorit. Z pozice největšího donora na africkém kontinentu tak EU dlouhodobě podporuje aktivity UNCTAD ve prospěch Afriky a nabádá sekretariát k jejich dalšímu posilování prostřednictvím poskytování koherentní a efektivní pomoci.

54. řádné zasedání TDB proběhlo v Ženevě ve dnech 1. – 11. 10. 2007. Novým předsedou TDB se stal představitel naší skupiny D, velvyslanec Bulharska P. Draganov, který rovněž předsedal UNCTAD XII. Estonsko bylo zvoleno 151. členem TDB. Rada na svém 54. zasedání přijala závěry k hospodářskému rozvoji v Africe, k implementaci Akčního programu pro nejméně rozvinuté země a rozhodnutí o aktivitách UNCTAD v oblasti technické spolupráce. Dále Rada formálně zřídila přípravný výbor UNCTAD XII, složený ze všech členských zemí.

Substantivní přípravy na UNCTAD XII se rozběhly už v prvním pololetí roku 2007, které bylo ve znamení intenzivních a náročných konzultací k tématům Konference. Jako hlavní téma bylo nakonec odsouhlaseno „Možnosti a výzvy globalizace pro rozvoj“. V červenci 2007 prezentoval generální tajemník UNCTAD svoji vlastní zprávu, která však neměla za cíl stát se základem pro negociace. Tím se stal až text předsedy TDB, který byl delegacím předložen v listopadu 2007, tj. až po prezentaci pozic jednotlivých regionálních skupin, které se snažil vzít v potaz. Do konce roku pak následovala dvě čtení tohoto textu,

kteřá naznačila obtížnost nadcházejících negociací. Diskuse potvrdily značné názorové rozdíly mezi skupinou rozvojových zemí G77 a skupinou zemí vyspělých, včetně EU.

Boj proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a proti drogám v rámci OSN

Komise OSN pro narkotika (CND)

50. zasedání CND se uskutečnilo ve Vídni ve dnech 12. - 16. 3. 2007. CND se zabývala tradičními tématy, jako jsou omezování poptávky po drogách a nabídky drog a problematika nelegálního obchodu s drogami. CND tradičně hodnotila plnění závazků vůči mezinárodním protidrogovým úmluvám a výroční zprávu Mezinárodní rady pro kontrolu narkotik za rok 2006. Značná pozornost byla věnována posílení konceptu alternativního rozvoje spočívajícího v náhradě plodin, které představují surovinu pro produkci drog, jinými komerčně využitelnými rostlinami. V rámci CND je aktivní řada mechanismů mezinárodní spolupráce v boji proti mezinárodnímu obchodu s drogami, na kterých se ČR podílí.

V roce 2007 ČR přispěla dobrovolným příspěvkem 3 mil. Kč do fondu Programu OSN pro kontrolu narkotik (UNDCP) na projekt Regionálního a koordinačního centra pro Střední Asii (CARICC), jehož smyslem budou podpora a koordinace policejní spolupráce a výměna informací mezi zeměmi Střední Asie, Ruskou federací a Ázerbájdžánem. CARICC bude mít status mezinárodní organizace s ústředím v Kazachstánu a styčnými kanceláři v jednotlivých členských zemích. CARICC předpokládá úzkou spolupráci s Interpolem, Europolem a Světovou celní organizací (WCO). Kromě výše uvedeného projektu ČR přispěla do Fondu pro všeobecné účely částkou 2 mil. Kč, čímž podpořila rozpočet UNODC.

Komise OSN pro prevenci zločinu a trestní spravedlnost (CCPCJ)

Zasedání CCPCJ se konalo ve dnech 23. – 27. 4. 2007. Hlavní část zasedání byla zaměřena na hodnocení práce, financování a řízení Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC), implementaci Vídeňské deklarace a posílení technické pomoci a rozvojové spolupráce v oblasti boje proti korupci, organizovanému zločinu a terorismu.

Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC)

Prioritami UNODC nadále zůstávají ratifikace a implementace právních instrumentů, implementace závěrů Bangkocké deklarace, technická a expertní pomoc, mezinárodní

spolupráce v oblastech prevence kriminality a boje proti obchodu s lidmi a s drogami, rozvojová pomoc s cílem vytlačení pěstování koky a opia, boj proti praní špinavých peněz a korupci a implementace právních instrumentů vztahujících se k boji proti terorismu.

Výbor OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (COPUOS)

V červnu (Viedeň, 6. - 15. 6. 2007) se delegace ČR, vedená prof. V. Kopalem, zúčastnila 49. zasedání Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (COPUOS). Zasedání se tradičně věnovalo otázkám zachování kosmického prostoru pro mírové účely a plnění doporučení konference UNISPACE III. Výbor schválil právně nezávazné směrnice OSN pro snížení nebezpečí kosmického smetí a projednal financování systému SPIDER. Součástí zasedání bylo rovněž sympozium na téma „Kosmos a voda“. Prof. Kopal byl zvolen předsedou Právního podvýboru.

V průběhu roku se ČR zapojila do činnosti Vědeckotechnického a Právního podvýborů COPUOS. Na zasedání Vědeckotechnického podvýboru byly projednány otázky spojené s problematikou dálkového průzkumu země, kosmického smetí („*space debris*“), používání jaderných zdrojů energie v kosmu, nebezpečí dopadu asteroidů na Zemi a využívání geostacionární dráhy. V průběhu zasedání se konalo sympozium o využití geostacionární dráhy. Bylo dosaženo dohody ohledně ustavení globálního systému pro organizaci prevence, zmenšení a nápravy následků přírodních katastrof pomocí kosmických technologií (SPIDER). Zasedání právního podvýboru proběhlo ve dnech 26. 3. – 5. 4. 2007 a zabývalo se statutem a aplikací pěti úmluv OSN týkajících se kosmického prostoru, definicí kosmického prostoru, právními aspekty využívání geostacionární dráhy a praxí států a mezinárodních organizací při registraci kosmických objektů.

Česká republika v rámci 62. VS OSN podpořila zajištění části finančních zdrojů v rámci řádného rozpočtu OSN na léta 2008-2009 pro činnost při realizaci projektu SPIDER.

Program OSN pro dobrovolníky (UNV)

Podporu dobrovolnickým aktivitám v systému OSN projevila ČR v roce 2007 účastí dvaceti tří českých dobrovolníků, z toho třinácti žen, v multilaterálních programech UNV. Čeští dobrovolníci působili na dlouhodobých misích zejména v Africe, Asii a na Balkáně, a to v těchto zemích: Kosovo, Angola, Bosna a Hercegovina, Afghánistán, Jemen, Mongolsko, Maroko/Západní Sahara, Súdán, Východní Timor, Vietnam, Nepál, Ukrajina a Pobřeží

slonoviny. Nejvíce českých dobrovolníků působilo v Bosně a Hercegovině, Kosovu a ve Východním Timoru.

Česká republika v součinnosti s UNV neustále společně hledají další formy a způsoby spolupráce, a to jak na společných projektech, tak s cílem zvýšit účast a posílit roli českých dobrovolníků v mírových misích OSN.

Jednou z forem, jak zvýšit účast českých občanů v mírových misích OSN, je přímý kontakt s pracovníky úřadovny UNV v Bonnu, a to v rámci speciálních náborových akcí (*Special Recruitment Drive*), které od roku 2006 Národní kontaktní místo (NKM) UNV organizuje jedenkrát ročně ve svém sídle v Praze za přímé účasti zástupců úřadovny UNV v Bonnu. Při této náborové akci se najednou představí pracovníkům UNV kolem 50-60 českých zájemců, kteří byli předběžně vybráni NKM UNV. Základními nástroji náboru jsou životopis účastníků a osobní pohovor v anglickém jazyce.

Cílem těchto náborových akcí je podpořit šance na umístění českých kandidátů v nabídkách UNV, a následně i zvýšení počtů akceptovaných českých dobrovolníků v mírových misích OSN.

Komise OSN pro sociální rozvoj (CSocD)

V New Yorku proběhlo ve dnech 7. – 16. 2. 2007 45. zasedání CSocD, kterého se zúčastnila i delegace ČR. Segmentu na vysoké úrovni se zúčastnil ředitel odboru OSN MZV J. Kára. Hlavním bodem zasedání byla diskuse o plnění Kodaňského akčního plánu jakožto rámce pro mezinárodní úsilí o sociální rozvoj a jeho propojení s plněním Rozvojových cílů tisíciletí.

Komise OSN pro udržitelný rozvoj (CSD)

Ve dnech 30. 4. – 11. 5. 2007 se v New Yorku konalo 15. zasedání Komise OSN pro udržitelný rozvoj. Delegace České republiky byla vedena místopředsedou vlády a ministrem životního prostředí M. Bursíkem. Funkci místopředsedy byra pro Evropu zastával J. Hlaváček z Ministerstva životního prostředí ČR. K hlavním tématům patřily: problematika energie pro udržitelný rozvoj, průmyslový rozvoj, znečištění ovzduší/atmosféry, změna klimatu a průřezová témata (financování a správa). V důsledku neshody zástupců rozvojových zemí a členských států EU nedošlo k dohodě; Komise přijala pouze závěrečný text předsedy byra.

Komise pro postavení žen (CSW)

51. zasedání CSW se uskutečnilo v New Yorku ve dnech 26.2. - 9.3. 2007 za účasti zástupců ministerstva zahraničních věcí a ministerstva práce a sociálních věcí. ČR se v této oblasti zaměřuje především na rovnocennost postavení žen, statistiku a rozpočtování.

Statistická komise OSN

Česká republika v současnosti není členem Statistické komise OSN (kandidujeme na období 2010-2012), ale prostřednictvím Českého statistického úřadu se účastní jejích zasedání a především je zapojena do statistických aktivit na mezinárodní úrovni. Na regionální úrovni je ČR plnohodnotným účastníkem Konference evropských statistiků jako společného orgánu EHK OSN, OECD a Eurostat, kde se podílí na celé řadě aktivit v jednotlivých oblastech statistické činnosti.

Program OSN pro životní prostředí (UNEP)

Činnosti UNEP je zaměřena na podporu rozvoje mezinárodní spolupráce v oblasti životního prostředí, koordinaci environmentálních programů OSN, sledování stavu životního prostředí ve světě, předkládání návrhů řešení nejdůležitějších problémů životního prostředí, podporu rozvoje výzkumu a zajištění výměny a šíření informací o životním prostředí. UNEP odpovídá za environmentální stránku udržitelného rozvoje a její propojení s ekonomickou a sociální dimenzí udržitelného rozvoje.

Rok 2007 byl rokem konání 24. zasedání Řídící rady UNEP a 8. Globálního fóra ministrů životního prostředí, (Nairobi, 5. – 9. 2. 2007). Celkem 58 členů Řídící rady, která je nejvyšším orgánem UNEP, je voleno na čtyřleté období. ČR byla v prosinci 2005 opětovně zvolena členem Řídící rady na období 2006 – 2009.

24. zasedání Řídící rady UNEP přijalo patnáct rozhodnutí týkajících se řady věcných otázek ochrany životního prostředí v souvislosti s plněním mezinárodních strategických dokumentů, především Rozvojových cílů tisíciletí z roku 2000, závěrů Summitu o udržitelném rozvoji a jeho Implementačního plánu z roku 2002, Balijského strategického plánu podpory technologií a budování kapacit z roku 2005 a Strategického přístupu k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami z roku 2006.

Česká republika každoročně přispívá do Environmentálního fondu (EF) UNEP; výše dobrovolného příspěvku v roce 2007 představovala 5 mil. Kč.

Program OSN pro lidská sídla (UN-Habitat)

UN-HABITAT je program systému OSN systematicky zaměřený na problematiku lidských sídel a s ní související otázky udržitelného rozvoje a plnění rozvojových cílů vytyčených v Miléniové deklaraci.

Nejvyšším orgánem UN-HABITAT je Řídící rada, která zasedá v dvouletých intervalech. 21. zasedání Řídící rady UN-HABITAT proběhlo v dnech 16. – 20. 4. 2007 v keňském Nairobi. Jednání se soustředilo na otázky spojení s udržitelnou urbanizací lidských sídel a na boj proti chudobě. Řídící rada UN-HABITAT na svém 21. zasedání schválila střednědobou strategii na léta 2008-2013.

Česká republika poskytuje každoročně dobrovolný příspěvek do rozpočtu UN-HABITAT; jeho výše v roce 2007 činila 2,5 mil. Kč.

Evropská hospodářská komise OSN (EHK)

V roce 2007 EHK pokračovala v naplňování svého mandátu regionální ekonomické organizace OSN. Ve dnech 25. - 27. 4. 2007 se v Ženevě konalo 62. výroční plenární zasedání, jehož se zúčastnila delegace ČR. ČR je v EHK vnímána jako aktivní členský stát, experti ČR jsou zapojeni v desítkách orgánů a pracovních skupin Komise.

Pokračovalo úsilí o reformu a zefektivnění činnosti EHK, započaté v roce 2005, které vyvrcholilo v průběhu roku 2006 vytvořením nové struktury řídicích a pracovních orgánů. Významná činnost EHK v roce 2007 se zaměřovala do oblasti technické spolupráce, na níž se ČR tradičně rovněž podílela.

Pozornost byla během roku 2007 věnována též spolupráci EHK s Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), mimo jiné při přípravě a konání 15. Ekonomického a environmentálního fóra OBSE, jehož druhá část se uskutečnila opět v Praze (21. – 23. 5. 2007). Při této příležitosti navštívil dne 21. 5. 2007 ČR ve funkci úřadujícího předsedy OBSE ministr zahraničních věcí Španělska M. A. Moratinos.

Významnou akcí roku byla 6. ministerská konference EHK „Životní prostředí pro Evropu“, která se uskutečnila v Bělehradě ve dnech 10. – 12. 10. 2007 a jíž se aktivně zúčastnila i delegace ČR.

Ostatní

Ve dnech 4. – 31. 5. 2007 se v aljašském Anchorage uskutečnilo 59. zasedání *Mezinárodní velrybářské komise*. Českou delegaci vedla P. Hýčová, komisařka za ČR, pracovnice odboru mezinárodní biodiverzity z ministerstva životního prostředí. ČR zastává pozici EU, tzv. ochranářskou, spočívající v ochraně velryb před snahou Japonska o komerční lov velryb.

V roce 2007 pokračovala donorská aktivita ČR do *Světového potravinového programu (WFP)*, odkázaného na dobrovolné příspěvky dárcovských zemí, institucí, soukromých podniků a jednotlivců. ČR věnovala WFP v roce 2007 celkem 8,5 mil. Kč, z tohoto 6 mil. Kč na humanitární projekty v Súdánu a Ugandě a 2,5 mil. Kč formou dobrovolného příspěvku do rozpočtu WFP.

V roce 2007 ČR působila v Komisi pro udělování „*UN Population Award*“.

Česká republika a mezinárodní organizace

Česká republika a světová ekonomika

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)

Účast České republiky na práci OECD v roce 2007 zahrnovala širokou řadu oblastí a témat a podílela se na ní většina ministerstev i dalších institucí. Česká republika se účastnila zasedání mnoha konferencí, výborů a pracovních orgánů, podílela se na přípravě dokumentů a materiálů a účastnila se řešení aktuálních otázek vyplývajících z ekonomického vývoje členských zemí i celého světa. Velkou pozornost věnovala OECD otázkám spolupráce s nečlenskými zeměmi, která se neustále rozšiřuje, a rovněž debatě o otázkách rozšíření a financování dalšího rozvoje organizace. Česká republika podpořila v roce 2007 činnost OECD sadou dobrovolných finančních příspěvků, podporujících modernizaci vlastních vybraných politik, fungování administrativy, vzdělávání i zájmy České republiky

vůči nečlenským zemím OECD. Česká republika rovněž zahájila přípravu na nadcházející zveřejnění svého ekonomického přehledu.

OECD přijala také některá opatření zaměřená na zefektivnění řízení a procesu rozhodování, na hodnocení práce výborů a pracovních skupin a lepší výběr priorit pro další činnost organizace. Česká republika se aktivně podílela na těchto jednáních a obhajovala své priority. V diskusi o rozšíření organizace se výrazně zasazovala o vytvoření nepolitických, nediskriminačních kritérií výběru potenciálních kandidátů vstupu, vytvoření rovnocenných startovacích podmínek po otevření vstupních rozhovorů a o sestavení jednotných procesních pravidel pro sblížení s organizací.

Ve dnech 15. - 16. 5. 2007 se uskutečnilo Ministerské zasedání Rady Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (MCM 2007). Paralelně proběhlo ve dnech 14. – 15. 5. 2007 zasedání Řídicího výboru Mezinárodní energetické agentury (IEA) na ministerské úrovni a Fórum OECD s představiteli nevládních organizací.

Delegace České republiky byla vedena ministrem průmyslu a obchodu M. Římanem v alternaci s náměstkem M. Tlapou. V delegaci byli dále zástupci ministerstev zahraničních věcí, průmyslu a obchodu, financí a Stálé mise České republiky při OECD. Ministerskému zasedání konanému pod názvem „*Innovation: Advancing the OECD Agenda for Growth and Equity*“ předsedalo Španělsko, zasedání řídil místopředseda vlády a ministr financí P. Solbes, místopředsednickými zeměmi byly Japonsko a Polsko. Zasedání bylo věnováno socio-ekonomickým dopadům globalizace, úloze mezinárodních korporací a otázce migrace. Diskutována byla zejména podpora inovací a růstu na pozadí rozličných výsledků produktivity v zemích OECD. Ministři označili změnu klimatu za významnou celosvětovou výzvu, na kterou je nutno reagovat přiměřenými politikami. OECD dospěla – na podkladě dlouhodobých, strategických úvah – k rozhodnutí otevřít vstupní rozhovory s Chile, Estonskem, Izraelem, Ruskou federací a Slovinskem a významně posílit vztahy s Brazílií, Čínou, Indií, Indonésií a s JAR. Ministři diskutovali o budoucí výzvě otevřenému světovému obchodnímu systému. Konstatovali, že uzavření Rozvojové agendy z Dauhá je pro mnohostranný obchodní systém nezbytností. Půjde zejména o analýzy a doporučení týkající se přínosů a nákladů spojených s liberalizací obchodu, formulování domácích politik k odstraňování nových překážek obchodu, zajištění komplementarity dvou- a vícestranných a preferenčních smluv s mnohostranným systémem a také návrhy efektivních způsobů

liberalizace obchodu v oblasti služeb. V oblasti analýz, datové spolupráce a rozpracování tematiky *Aid for Trade* bude nadále OECD těsněji spolupracovat s WTO.

Zasedání Řídícího výboru IEA se zabývalo především otázkami energetické bezpečnosti, a v diskusi pak možnostmi udržitelnosti energetického rozvoje.

Souběžně s Radou se konalo i Fórum OECD, které slouží k diskusi zástupců vlád členských zemí s širší odbornou veřejností a představiteli občanské společnosti. Klíčové téma *Innovation, Growth and Equity* korespondovalo s tematickým zaměřením MCM 2007.

Ve dnech 27. – 30. 6. 2007 proběhlo v Istanbulu *Druhé světové fórum „Statistika – znalosti – politika“* věnované měření a podpoře pokroku společností z širšího než tradičně ekonomického pohledu. Z České republiky byl k přednesení příspěvku pozván prof. B. Moldan; jednání se účastnila početná delegace v čele s předsedou Českého statistického úřadu J. Fischerem.

Ve dnech 3. – 4. 4. 2007 se uskutečnilo zasedání Výboru pro rozvojovou spolupráci (DAC) na vysoké úrovni v Paříži. Delegaci České republiky vedla náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasová. Mezi hlavní témata patřily migrace, problematika státní správy v nestabilních zemích či výzvy Pařížské deklarace. Z hlediska České republiky proběhla důležitá diskuse o roli nastupujících dárců, během níž byl mj. hodnocen zvláštní přehled (*Peer review*) české rozvojové spolupráce, neboť Česká republika byla prvním z nečlenů DAC, který tuto obdobu *Peer Review* absolvoval.

Ve dnech 26. – 27. 4. 2007 byl na půdě Ministerstva zahraničních věcí ČR zorganizován kulatý stůl o zahraniční rozvojové spolupráci České republiky. Hlavním cílem bylo diskutovat další směřování zahraniční rozvojové spolupráce České republiky ve světle doporučení OECD v rámci projektu "Hodnocení OECD/DAC o zahraniční rozvojové spolupráci České republiky" - *Peer Review*.

Ve dnech 31. 5. – 1. 6. 2007 se zástupce výkonného ředitele Mezinárodní energetické agentury W. Ramsay zúčastnil konference „Bezpečnost dodávek v energetice“, která se konala v České republice.

Ve dnech 12. – 13. 6. 2007 se předsedkyně SÚJB D. Drábová zúčastnila Regulačního fóra *Jaderné energetické agentury (NEA)*, věnovaného zajištění jaderné bezpečnosti, kde vystoupila jako jeden z klíčových řečníků.

Ve dnech 11. – 12. 9. 2007 se Kulatého stolu k udržitelnému rozvoji věnovaného ekonomickému potenciálu biopaliv a environmentálním a sociálním dopadům jejich výroby a využívání zúčastnil první náměstek ministra zemědělství I. Hlaváč.

Dne 16. 10. 2007 se konalo obchodní fórum věnované *outsourcingu* v oblasti informačních a komunikačních technologií. Jedním z podkladů byla i případová studie o České republice coby přijímající zemi. Za českou stranu studii komentoval M. Zálešák, výkonný ředitel Czech ICT Alliance.

Vnitrostátní koordinace činnosti České republiky v OECD probíhala v rámci Pracovní skupiny pro spolupráci s OECD, jejímiž členy jsou všechny ústřední orgány státní správy zapojené do činnosti OECD. Roli gestora členství České republiky v OECD plní ministerstvo zahraničních věcí. Pracovní skupina se v průběhu roku 2007 zaměřila na přípravu významných zasedání OECD a na aktuálně probíhající hodnocení České republiky ze strany OECD a na zpracování materiálu pro vládu o instrumentech doporučených OECD v roce 2007 a jejich implementaci v České republice.

Česká republika poskytla v roce 2007 dobrovolné příspěvky na specifické projekty OECD v souladu se svými prioritami. Největší část připadala na příspěvky z rozpočtu ministerstva zahraničních věcí, zaměřené zejména na podporu spolupráce OECD s nečlenskými zeměmi (např. spolupráce DAC s nastupujícími dárci nebo v rámci programu efektivního vládnutí v zemích Středního východu a severní Afriky - MENA). Další dobrovolné příspěvky z kapitoly ministerstva zahraničních věcí byly zaměřeny na konkrétní projekty spolupráce mezi Českou republikou a OECD. Tradičními poskytovateli dobrovolných příspěvků jsou rovněž ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstvo pro místní rozvoj, ministerstvo životního prostředí a v roce 2007 také Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Celkem poskytla Česká republika za rok 2007 dobrovolné příspěvky ve výši více než 213 tisíc EUR.

Světová obchodní organizace (WTO)

Své zájmy ve WTO a v celém komplexu obchodní politiky prosazovala Česká republika i v roce 2007 především prostřednictvím Evropské komise (EK). Dělo se tak s ohledem na výlučné pravomoci Evropského společenství v této problematice. ČR využívala především, stejně jako při přípravě společných stanovisek EU, jednání Výboru 133 a dalších

orgánů Rady EU a EK, nebo přímo v Ženevě koordinační jednání pracovních orgánů WTO. Česká republika je nadále považována za liberální stát se značnou podporou dosažení pokroku v urychlení liberalizace světového obchodu a dopracování jeho mnohostranných pravidel. Aktivně se v tomto duchu podílela na činnosti příslušných orgánů.

Hlavní oblast činnosti WTO představovala mnohostranná obchodní jednání o Rozvojovém programu z Dauhá (DDA). Avšak ani v roce 2007 se nepodařilo dosáhnout výraznějšího pokroku při stanovení a přijetí modalit (konkrétních technických postupů) pro liberalizaci jednotlivých oblastí DDA (zemědělství, nezemědělské výrobky, služby). Koncem července 2007 byly zveřejněny texty pro dojednání modalit v oblastech zemědělství a nezemědělských výrobků. Oba texty byly nakonec přijaty jako základ pro další jednání s tím, že do konce roku 2007 bude provedena na základě dalších jednání jejich aktualizace. Termín aktualizace byl posunut na přelom ledna a února 2008. Dosažení výraznějšího pokroku dosud brání setrvávání významných představitelů světového obchodu a některých skupin zemí, zejména rozvojových, v klíčových otázkách přístupu na trh a domácích podporách v zemědělství a v přístupu na trh v oblasti nezemědělských výrobků na jejich dosavadních pozicích, které představují nepřekonatelné rozpory.

Česká republika podporovala snahy o co nejrychlejší ukončení jednání o DDA a uvítala veškeré aktivity EK směřující k tomuto cíli, a to jak v rámci zasedání Výboru 133, tak ostatních orgánů. Přitom aktivně podporovala vstřícný a flexibilní postoj EK s tím, že konečné dohody nemůže být dosaženo na úkor zájmů členských států EU nebo některých oblastí DDA. V rámci jednání o DDA prosazovala rovnoprávné zapojení rozvojových zemí do světového obchodu. V běžné činnosti WTO vystupovala ČR v duchu svých všeobecných postojů zaměřených na podporu liberalizace a posílení pravidel mezinárodního obchodního systému.

Mezinárodní měnový fond (MMF)

Hlasovací síla České republiky v rámci MMF je dána výší členské kvóty a činí aktuálně 0,38 %. V současné době však v MMF probíhá reforma členských kvót, jejímž cílem je spravedlivější zohlednění ekonomické váhy jednotlivých zemí, zejména rychle rostoucích ekonomik Asie.

V roce 2007, v souladu se závěry tzv. Singapurské rezoluce (schválené v roce 2006), se diskuze v MMF koncentrovala na nový model výpočtu kvót a jejich *ad hoc* navýšení ve

druhé fázi. Shody mezi členskými státy k této problematice se však doposud nepodařilo dosáhnout. Česká republika patří mezi podprezentované země z hlediska všech uvažovaných proměnných kromě ukazatele HDP.

Současná spolupráce mezi ČR a MMF probíhá zejména formou každoročních pravidelných misí MMF v ČR, které se uskutečňují v souladu s čl. IV Stanov MMF (*Articles of Agreement*). Jejich výsledkem jsou doporučení pro hospodářskou politiku vlád a hodnocení vývoje za předcházející období v oblasti fiskální a měnové, vývoje finančního sektoru a průběhu strukturálních změn. Poslední mise MMF v ČR byla ukončena 19.11.2007 a předběžné závěry mise (tzv. *Concluding Statement*) jsou zveřejněny na internetových stránkách ministerstva financí. Kompletní oficiální zpráva mise MMF v ČR bude k dispozici poté, co bude projednána Radou výkonných ředitelů MMF (zveřejněna bude během února 2008).

Česká republika je jednou z několika málo zemí, které jsou zařazeny do pilotních studií používajících metodiku GSFM2001 (manuál vládní finanční statistiky roku 2001). Tato metodika má přispět ke zlepšení fiskálních analýz MMF.

V roce 2007 se Česká republika zapojila do procesu oddlužení Libérie (odpuštění dluhu vůči MMF). Na ČR připadá podíl 2,2 mil. SDR (*Special Drawing Rights*) – cca 65 mil. Kč.

Skupina Světové banky (WB)

V roce 2007 nedošlo z hlediska vztahů mezi ČR a WB k žádné významné změně – ČR se nachází v tzv. postgraduačním období (graduace ČR z operací WB byla oficiálně potvrzena 12. 4. 2005). Jako graduovaná členská země není již ČR oprávněna čerpat od WB úvěry, naopak se očekává, že bude poskytovat více pomoci klientským zemím WB, a to jak finanční, tak technické. ČR má až do června 2008 možnost čerpat od WB v omezené míře bezplatnou technickou asistenci. Technickou asistenci WB (poradenský servis poskytovaný prostřednictvím vlastních i externích odborníků) využívala ČR hojně i v minulých letech.

V roce 2007 WB dokončila pro ČR v rámci technické asistence následující projekty:

- *Oficiální rozvojová spolupráce (Official Development Assistance, ODA)*

V listopadu 2007 předala WB ČR závěrečnou zprávu „Evaluace a monitoring ODA“.

- *Ochrana základu daně z příjmu právnických osob oproti dopadu používání mezinárodních účetních standardů v účetnictví*
Studie byla dokončena a prezentována v červenci 2007.
- *Good governance na finančních trzích – oblast penzijního pojištění*
Zpráva byla dokončena a prezentována v březnu 2007.
- *Ochrana spotřebitele na finančních trzích*
Prezentace a zveřejnění závěrů studie proběhla v červnu 2007.

V červnu 2007 proběhla první fáze projektu *Financování dohledu nad finančními trhy*, kdy ČR navštívila mise expertů z WB. Závěry jsou v současné době zpracovávány. Na základě dohody mezi Ministerstvem financí ČR a Českou národní bankou nebude mít ČR zájem o pokračování druhé fáze tohoto projektu.

V rámci WB je ČR členem tzv. belgické konstituce. V roce 2007 iniciovala ČR dvě setkání zástupců zemí této konstituce v Praze. První setkání proběhlo v březnu za účasti představitelů WB a EBRD pod názvem „Klíčové nástroje pro rozvoj“. Druhé setkání se uskutečnilo v prosinci se zaměřením na aktuální otázky související s činností WB (dlouhodobá strategie WB, její strategie vůči zemím se středními příjmy, role MIGA, otázka remitencí), přičemž k jednotlivým tématům se podařilo zajistit experty přímo z WB.

V rámci Mezinárodní rozvojové asociace (IDA) se ČR podílí na 14. doplnění zdrojů, a to celkovou částkou 271,46 mil. Kč (za období od 1.7.2005 do 30.6.2008; poslední splátka byla provedena 15.1.2008).

Česká republika je také zapojena do iniciativy MDRI (Iniciativa pro multilaterální oddlužení rozvojových zemí). Celkový příspěvek ČR na MDRI na období 2007 – 2016 činí 93,83 mil. Kč (předpokládají se roční splátky).

Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD)

V návaznosti na usnesení vlády ČR č. 571 ze dne 17. 5. 2006, kterým byl schválen materiál „O graduaci České republiky z operací Evropské banky pro obnovu a rozvoj“, probíhal v letech 2006 a 2007 v ČR graduační proces. Dne 23. 10. 2007 představenstvo EBRD v Londýně rozhodlo o tom, že Česká republika graduovala z operací EBRD. Ministerstvo financí ČR poté v následných krocích proces graduace dokončilo. Prezident EBRD J. Lemierre označil graduaci ČR za důkaz úspěšného završení procesu transformace

v ČR. Graduace nabyla účinnosti ke konci roku 2007. Graduace proběhla tak, aby nedošlo k poškození zájmu klientů, investorů, České republiky jako akcionáře EBRD a konečně ani EBRD a jejích zájmů v ČR.

Po završení graduace již EBRD neinvestuje do nových projektů v ČR, a to ani v rámci regionálních projektů. Existující projekty doběhnou v souladu se smluvními závazky, z čehož vyplývá, že EBRD bude mít ještě řadu let aktivní investice v České republice jak přímé, tak nepřímé, například prostřednictvím investičních fondů, do nichž banka investovala.

Svou graduací z operací EBRD se Česká republika zařadila mezi státy s rozvinutou ekonomikou, které již nepotřebují služby EBRD. Uznání členské země za vyspělý stát tak významnou mezinárodní finanční institucí, jakou je EBRD, je vnímáno jako důležitá zpráva pro zahraniční investory.

EBRD je připravena i nadále podporovat investice českých firem v zemích, které přijímají pomoc banky. Přitom však zdroje EBRD budou investovány na nově vznikajících atraktivních trzích v transformujících se zemích, nikoli v České republice.

Česká republika se završením procesu graduace stala v rámci EBRD dárcovskou zemí a za dva roky svého donorského působení si vybudovala vynikající a respektované postavení a získala pověst velmi aktivního partnera. ČR je zapojena do donorských aktivit EBRD v rámci Fondu pro západní Balkán (*Western Balkans Fund*), jehož posláním je podporovat projekty, rozvoj institucí a legislativy v zemích západního Balkánu. V letech 2006 a 2007 přispěla ČR do Fondu celkově částkou 1,5 mil. EUR. Důvodem pro českou účast je skutečnost, že oblast západního Balkánu představuje zahraničněpolitickou a hospodářskou prioritu České republiky.

Kromě podpory, kterou již ČR poskytla Fondu zemí západního Balkánu, odsouhlasila vláda ČR usnesením č. 1448 vytvoření tzv. Českého donorského fondu technické asistence v objemu 1,5 mil. EUR. Prostředky jsou vázány na projekty technické spolupráce EBRD kontrahované výhradně českým firmám.

Rozvojová banka Rady Evropy (CEB)

CEB, která do 1. 11. 1999 nesla název Fond sociálního rozvoje Rady Evropy, byla založena v roce 1956. V současné době má 40 akcionářů – většinu členských zemí Rady Evropy (RE); je přiřčena k RE a podléhá její pravomoci. CEB je právně a finančně samostatná a představuje hlavní nástroj politiky solidarity rozvíjené Radou Evropy. Řídicími

orgány CEB jsou Řídící výbor, Správní rada (v těchto orgánech má každá členská země jednoho zástupce) a Sbor auditorů. Česká republika je členem od 12. 2. 1999.

Prioritním cílem CEB je napomáhat řešení sociálních problémů v členských zemích, a to především v oblasti pomoci uprchlíkům, přistěhovalcům a obětem přírodních nebo ekologických katastrof. CEB poskytuje úvěry zejména na projekty na vytváření a ochranu pracovních míst v malých a středních podnicích, na výstavbu sociálních bytů, na sociální infrastrukturu, na projekty na ochranu životního prostředí, na podporu vzdělávání a zdraví, modernizaci zemědělství, zlepšení kvality životního prostředí ve znevýhodněných městských oblastech a ochranu kulturního dědictví (včetně restaurování historických památek). Česká republika zatím o žádný úvěr přímo pro stát u této banky nežádala, CEB doposud poskytla dva úvěry pro soukromý sektor v ČR v celkové výši cca 1 mld. Kč.

Ve dnech 15.- 16. 6. 2007 se v Praze uskutečnilo výroční zasedání řídicích orgánů CEB (Výkonný výbor, Správní rada, Řídící výbor). Vlastnímu zasedání předcházely bilaterální jednání vedení CEB s představiteli ministerstva financí, a dále pak prezentace CEB pro zástupce státní správy a samosprávy.

Mezinárodní banka hospodářské spolupráce (MBHS)

MBHS byla založena Dohodou o zřízení a činnosti Mezinárodní banky hospodářské spolupráce z 22. 10. 1963. Bývalé Československo bylo zakládajícím členem MBHS a členství České republiky vzniklo v důsledku sukcese do mezinárodních dohod uzavřených bývalým Československem. Současnými členy banky je devět států – Ruská federace, Česká republika, Polsko, Bulharsko, Rumunsko, Slovensko, Kuba, Mongolsko a Vietnam.

Po zrušení RVHP a změně principů zahraničního obchodu mezi členskými státy začala příprava transformace banky na finanční instituci fungující na komerčních základech, jejíž činnost by odpovídala ekonomickým zájmům vlastníků - států v nových podmínkách. Na počátku 90. let se však banka dostala do kritické finanční situace v důsledku neuhrazených závazků některých členských zemí. Většina dlužnických zemí v minulých letech své závazky splatila, v závěru roku 2007 tak učinila i Ruská federace. Doposud zůstává neuhrazen dluh Kuby. Finanční situace neumožnila bance ani v roce 2007 rozšířit objem bankovních operací a banka jen s obtížemi zabezpečovala mírný pozitivní výsledek svého hospodaření. Členské země usilují o urychlenou transformaci této banky na úroveň obvyklých světových standardů a zabývají se úvahami o další budoucnosti.

Mezinárodní investiční banka (MIB)

MIB byla založena Dohodou o zřízení MIB z 10. 7. 1970. Současnými členy banky je stejná skupina států jako u MBHS s výjimkou Polska.

MIB se ze stejných důvodů jako MBHS dostala v 90. letech do finančních potíží a její pohledávky za členskými státy byly postupně vypořádány. V roce 2004 došlo k úplnému narovnání finančních vztahů MIB s Ruskou federací. MIB se tak podařilo nejen obnovit svoji finanční rovnováhu, ale současně podstatně zvýšit objem svých výkonných aktivit nesoucích výnosy, a to přesto, že také jí dosud nebyl splacen dluh Kuby.

V roce 2007 MIB dokončila přechod na mezinárodní standardy výkaznictví a účetnictví a vypracovala některé zásadní materiály – úvěrovou politiku, politiku řízení rizik a informační politiku. V současné době usiluje o transformaci své bankovní činnosti na úroveň srovnatelnou s mezinárodní praxí a členské země se intenzivně zabývají otázkou její přeměny na mezinárodní rozvojovou banku.

Členství České republiky v některých dalších mezinárodních organizacích

Evropská laboratoř fyziky částic (CERN)

V roce 2007 plnil CERN dva stěžejní úkoly:

1. Dobudování superurychlovače vstřícných svazků LHC, který je největším a nejsložitějším výzkumným zařízením, které kdy bylo budováno a které má být spuštěno v květnu 2008.

2. Dobudování experimentů ATLAS, ALICE, CMS, LHCb a TOTEM, které se mají na LHC uskutečnit.

Plánované cíle spolupráce ČR s CERN byly v roce 2007 také úspěšně splněny, a to jak v oblasti základního výzkumu, tak i v oblasti vývoje nových technologií a materiálů a jejich využití v praxi (hlavně v lékařství a při budování sítě GRID). Dosažené výsledky byly většinou velmi unikátní a byly publikovány ve 154 odborných pracích a bylo o nich referováno asi na 19 mezinárodních konferencích a schůzkách řešitelských týmů. Podíleli se na nich výzkumníci, doktorandi a studenti ze všech patnácti českých pracovišť spolupracujících s CERN.

Spolupráce ČR s CERN také přispěla ke zvýšení kvalifikace mladých českých badatelů a techniků. V roce 2007 to bylo asi u třiceti PhD studentů, dvanácti techniků a čtrnácti diplomantů. Řada studentů se též účastnila speciálních škol, konferencí, kurzů a letních aktivit organizovaných CERN. Ke vzdělávání učitelů středních škol i laické veřejnosti byly organizovány přednášky a exkurze do CERN, o spolupráci ČR s CERN informovaly veřejnost sdělovací prostředky. Dále bylo předneseno několik populárních přednášek na školách, v lidových hvězdárnách a na spolupracujících univerzitách.

Příspěvek ČR do CERN v roce 2007 činil 159 mil. Kč, což je asi 0,91 % rozpočtu CERN. Jeho návratnost prostřednictvím průmyslových zakázek získaných z CERN do ČR byla mimořádná, protože v roce 2007 představovala asi 112,1 %. Velice potěšitelné i bylo získání prestižní průmyslové ceny z CERN v roce 2007 pro firmu ON Semiconductor za dodávku a vývoj špičkových polovodičových detektorů částic, které byly vyrobeny v závodě této firmy v Rožnově pod Radhoštěm. Rok 2007 byl tedy pro spolupráci ČR s CERN rokem velmi úspěšným.

Spojený ústav jaderných výzkumů (SÚJV)

Spojený ústav jaderných výzkumů je, stejně jako CERN, významnou mezinárodní mezivládní organizací, která se zabývá experimentálním a teoretickým studiem základních částic hmoty a jejich interakcí. V posledním období se práce obou těchto organizací vhodně doplňuje. Jedním z příkladů úspěšné spolupráce těchto mezinárodních organizací bylo mj. i společné zorganizování prestižní Evropské školy fyziky vysokých energií, které proběhlo v roce 2007 v ČR. V kongresovém centru Akademie věd ČR v Třešti, kde se škola konala, vyslechlo více než sto vybraných studentů z mnoha zemí světa přednášky předních odborníků, mezi nimi i jednoho laureáta Nobelovy ceny.

Těžištěm spolupráce České republiky s SÚJV byly i v roce 2007 dlouhodobé společné cílové projekty. Jednalo se o 45 projektů, přičemž výsledky spolupráce s SÚJV byly shrnuty do více než 58 publikovaných (či přijatých do tisku) společných prací v mezinárodních časopisech, více než 70 příspěvků na mezinárodních konferencích, sympoziích, pracovních setkáních apod. V rámci spolupráce s SÚJV se čeští pracovníci nadále podílejí na řadě experimentů společně s jinými mezinárodními vědeckými pracovišti (v Německu, Francii, Itálii, USA aj.), stejně jako na zpracování výsledků různých experimentů.

V posledních letech bývají organizovány exkurze několika desítek studentů českých vysokých škol, které postupně přecházejí v odborné praxe v laboratořích SÚJV. V roce 2007 k tomu ještě přistoupila letní škola urychlovačové a medicínské fyziky, pořádaná ve spolupráci s SÚJV v ČR.

V současné době jsou dva občané z České republiky zástupci ředitelů laboratoří v SÚJV, kde laboratoře jsou velké organizační jednotky SÚJV, velikostí srovnatelné s největšími ústavami Akademie věd ČR. Jeden z bývalých zástupců ředitelů laboratoří byl jmenován zástupcem generálního ředitele SÚJV.

Během posledních deseti let se pohyboval český členský příspěvek na úrovni mírně převyšující 18 mil. Kč ročně. Kromě asi 3,5 mil. Kč, které je naše země povinna podle Statutu SÚJV poukázat v hotovosti, je větší část našeho členského příspěvku realizována dodávkou zboží vyrobeného v České republice. V poslední době se stále častěji stává, že firmy, které se staly renomovanými dodavateli do SÚJV Dubna, dostávají další významné zakázky od SÚJV Dubna nad rámec českého členského příspěvku i zakázky od jiných zahraničních vědeckých institucí. Ty považují dobrou zkušenost SÚJV s takovou firmou za velmi dobrou referenci. V souvislosti s klesajícím směnným kurzem USD, ve kterém jsou členské příspěvky do SÚJV hrazeny, k rublu (i Kč) bylo nutno přijmout rozhodnutí o zvýšení členského příspěvku. Členský příspěvek na rok 2008 tak byl pro ČR schválen ve výši cca 28,5 mil. Kč.

Evropská organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli / zkráceně Evropská jižní observatoř (ESO)

Od 1. 1. 2007 se ČR stala třináctým členem Evropské jižní observatoře (ESO) jako v současné době jediná z nových členských zemí EU. Jde o vysoce prestižní mezinárodní vládní organizaci se sídlem v Garchingu u Mnichova, SRN, a s lokálním centrem a třemi vědeckými pracovišti v Chile.

Odborný gestorem ESO v ČR je ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dva zástupci ČR (z MŠMT a AV ČR) v nejvyšším orgánu, Radě, se zúčastnili její 110. (Barcelona, 5.- 6. 6. 2007) a 111. schůze (Garching, 4. - 5. 12. 2007). Zástupci ČR působí rovněž ve všech čtyřech hlavních výborech ESO: finančním, uživatelském, pro pozorovací programy a vědecko-technickém.

Česká republika od počátku projevovala zájem o účast svých podnikatelských subjektů ve veřejných soutěžích vyhlašovaných ESO na dodávky související se stavebním

rozšířením ústředí v Garchingu i s přístrojovým vybavením vědeckých pracovišť v Chile. Ministerstvo zahraničních věcí vyvíjelo soustavnou iniciativu směřující ke zlepšení informovanosti české podnikatelské sféry o existujících možnostech. Významným krokem v této oblasti bylo ustanovení tzv. „Czech Liaison Office“ (CLO) dne 15. 11. 2007 (MŠMT, MZV, AV ČR, CzechTrade), jež má mimo jiné za cíl formou tzv. „informačního dne“ seznámit potenciální české účastníky s podmínkami a možnostmi veřejných soutěží ESO a v dlouhodobé perspektivě jim o nich poskytovat včasné a úplné informace.

Evropská konference pro civilní letectví (ECAC)

Působení Evropské konference pro civilní letectví (ECAC) se v roce 2007 soustřeďovalo zejména na zajišťování spolupráce této mezinárodní vládní organizace s celoevropskou působností s ostatními organizacemi v oblasti letecké dopravy s celosvětovým vlivem. Mimořádná pozornost byla věnována rozšiřování pravomocí a působnosti Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA) ve vztahu k aktivitám Sdružených leteckých úřadů (JAA), včetně relevantních otázek bezpečnosti civilního letectví.

Za aktivního přispění ČR působila ECAC také ve sféře ochrany civilního letectví před protiprávními činy, zejména s cílem zabránit závažným rozdílům mezi regulačním rámcem členských států EU a těch států ECAC, které nejsou členy EU. ECAC v roce 2007 vedla intenzivní dialog s leteckými úřady USA o další konvergenci harmonizačních opatření v oblasti letecké dopravy (ve spolupráci s EU). ECAC se rovněž aktivně podílela na aktivitách evropských států v oblasti ochrany životního prostředí, usnadňování letecké dopravy a prosazování reformy Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO). Novou oblastí, kde v roce 2007 ECAC zahájila konzultační činnost pro orgány EU, byla oblast všeobecného letectví.

Evropská konference ministrů dopravy (ECMT, CEMT)

Ve dnech 29. - 31. 5. 2007 se v Sofii konalo 91. zasedání Rady ministrů Evropské konference ministrů dopravy, jehož hlavním tématem bylo snížení přetíženosti v dopravě, která může působit jako bariéra pro ekonomický rozvoj. Konference zaznamenala též významný pokrok při transformaci Evropské konference ministrů dopravy (CEMT) na Mezinárodní dopravní fórum (ITF). Českou delegaci vedl ministr dopravy A. Řebíček

Mezinárodní úřad pro výstavnictví (BIE)

BIE reguluje a upravuje podmínky pro pořádání Světových výstav, tzv. EXPO, a vydává kalendář těchto výstav. Výstavy schválené BIE nemají komerční charakter. Česká republika byla zvolena do Výboru pro informace a komunikaci na funkční období 2006-2007.

V čele BIE stojí generální tajemník V. Gonzales Loscertales a prezident J.-P. Lafon, který byl zvolen na 142. Valném shromáždění BIE v Paříži ve dnech 26. - 27. 11. 2007. Zároveň proběhlo hlasování o pořádání EXPO 2012, které bylo úspěšné pro Korejskou republiku (Yeosu). V současné době pokračuje příprava české účasti na EXPO Šanghaj 2010.

Mezinárodní ústav chladírenský (IIR)

Posláním IIR je propagovat chladírenské technologie a všechny jejich aplikace s ohledem na bezpečnost potravin a ochranu životního prostředí (redukce globálního oteplování, redukce ozonové vrstvy). IIR si dala za cíl zlepšovat kvalitu života a podporovat udržitelný rozvoj. Získané poznatky jsou využívány v resortech průmyslu a obchodu, zdravotnictví, životního prostředí a zemědělství. Česká republika byla zvolena jako pořadající země 23. Mezinárodního kongresu chlazení IIR v roce 2011 (Praha). Účast České republiky v IIR významně přispívá k získávání a následnému využití nejnovějších poznatků z oblasti aplikace chladu a chladících technologií v průmyslu, chemii, zemědělství, potravinářství a zdravotnictví. Neméně důležitá je prezentace výsledků dosažených v této oblasti českými odborníky na kongresu IIR a současné využití tohoto fóra pro uplatnění výrobků českých firem z oblasti aplikace chladu a chladících technologií v zahraničí.

Mezinárodní velrybářská komise

Ve dnech 4. – 31. 5. 2007 se v aljašském Anchorage uskutečnilo 59. zasedání Mezinárodní velrybářské komise. Českou delegaci vedla P. Hýčová, komisařka za ČR, pracovnice odboru mezinárodní biodiverzity z Ministerstva životního prostředí. ČR zastává pozici EU, tzv. ochranářskou, spočívající v ochraně velryb před snahou Japonska o komerční lov velryb.